

Directie en Bestuur WIL
T.a.v. Dhr. S. Bos, bestuurslid DB en Dhr. R. Esser, directeur
Postbus 2708
3430 GC NIEUWEGEIN

IJsselstein, 23.01.2023

Betreft: advies 'Ontwerp kaderbrief Werk en Inkomen Lekstroom 2024,'

Geachte heer Bos en heer Esser.

Hierbij ontvangt u het advies betreffende 'Ontwerp kaderbrief Werk en Inkomen Lekstroom 2024'. Dit advies is mede naar aanleiding van de 'Oogst van het Kaderstellend Raadsdebat (KDR) op 5 oktober 2022.

Enkele punten zijn identiek aan het advies en vragen bij de Begrotingswijziging 1 voor 2023. De CRWIL heeft gemeend deze punten ook in deze brief op te nemen omdat deze brief deel uitmaakt van het traject dat voor 2024 wordt ingegaan.

Ontwerp kaderbrief Werk en Inkomen Lekstroom 2024

1. Blz 2. **Prelude.**

Sinds eind 2022 is er sprake van omslag in het beleid namelijk

- a. Andere kijk op minimabeleid. Niet alle klanten zijn zelfredzaam. Er wordt meer gekeken naar de bestaanszekerheid van Cliënten.
- b. Het leveren van maatwerk
- c. Werken vanuit vertrouwen
- d. De leefwereld

De omslag wordt in deze kaderbrief verankerd in het beleid en vertaald naar de begroting. De CRWIL ondersteund deze omslag van harte. Ook in de 'Oogst van het KRD van 5 oktober 2022' wordt deze koers onderschreven.

2. Blz. 2 **Uitgangspunten.**

De bedoeling van de WIL. *'Met als doel dat mensen weer kunnen meedoen en perspectief hebben.'* Dus niet alleen het huidige probleem oplossen maar perspectief bieden. Ook deze omslag wordt door de CRWIL van harte ondersteund.

3. Blz. 3. **Uitgangspunt de nullijn voor 2024.**

Er is nog steeds sprake van een pragmatische nullijn. Die lijkt kijkend naar het inhoudelijke programma niet te handhaven. Het gaat om structurele aanpassingen deels gebaseerd op overheidsvoorstellen deels op voorstellen van gemeenten:

- In kader versoepeling Participatiewet, mede vanuit overheidsvoorstellen
- Continuering Matchingsteam op basis 2022. Gezien ontwikkelingen lijkt uitbreiding noodzakelijk. Ook door de extra werkzaamheden die voortvloeien uit de opdrachten aan de Arbeidsmarktregio 14, de Utrechtse Werktafel.
- Business case bewindvoering, kostenintensief zal dus extra menskracht vragen in 2024. Daarnaast zal beroep op schuldhelpverlening in 2023-2024 naar verwachting progressief toenemen. Het uitgangspunt gelijke aantallen klanten bij de WIL lijkt de CRWIL zeer opportuun.

Een en ander wordt direct al aangegeven onder punt waar keuzes gemaakt moeten worden, t.w. blijf aansluiten op de leefwereld van de inwoner waarmee je extra werk aan de achterkant voorkomt. Immers in eerdere toelichting is duidelijk gemaakt dat de WIL gaat inzetten op verbetering van de leefwereld en omstandigheden van de klant achter de deur. Niet langer alleen op begeleiding naar werk maar ook op perspectief. Gezien de huidige krapte in de personele bezetting en het hoge ziekteverzuim alsmede de voortdurende stroom van extra, incidentele taken waar de WIL mee wordt geconfronteerd, kan het niet anders dat dat de huidige pragmatische nullijn (begroting 2023 + begrotingswijziging 1) onvoldoende zal blijken. Zie ook het advies van de CRWIL bij begrotingswijziging 1 van 2023. Kortom de gememoreerde NUL lijn zal losgelaten moeten worden. Beter zou zijn als de zin uit de 'Oogst van het KRD van 5 oktober 2022' als uitgangspunt wordt genomen: **'De kwaliteit van dienstverlening en uitvoering zijn goed en moeten ook op niveau blijven'**. De CRWIL vindt dat het duidelijker is indien reëel te verwachten of zelfs geplande uitgavenstijgingen direct in de begroting van enig jaar worden opgenomen. De geplande projecten met bijbehorende uitgaven worden al afzonderlijk benoemd.

4. Blz. 3. **Inhoudelijke ontwikkelingen.**

Punt C en F. Armoede en schulden.

Halvering armoede en halvering schulden.

Gemeentelijk beleid. Eigen pakket met mogelijke uitvoering WIL.

Zie ook het advies bij de begrotingswijziging 1 van 2023. De CRWIL vraagt nadrukkelijk bij die extra inzet zoveel als mogelijk gelijkwaardige en waar mogelijk gelijkvormige/gelijkkluidende regelingen in te voeren. Dat zal de transparantie en het gevoel van gelijkberechtiging bij cliënten vergroten.

Niet weer elke gemeente zijn eigen regelingen!

Punten D en G. WAMS, lokale werkteams en UWT.

Op drie onderwerpen en drie niveaus wordt gevraagd naar samenwerking en afstemming.

- WAMS. Met aangrenzende domeinen als zorg, onderwijs en wonen
- WIL. Lokale werkteams, afstemming lokale werkplannen
- UWT. Afstemming en harmonisering regelingen waarmee Werkgeversservicespunten (WSP) te maken hebben en daarmee de Teams van de UWT (14 gemeenten) en uiteindelijk de werkgevers die arbeidsplaatsen willen aanbieden.

De CRWIL wil graag in een van de specials aansluitend op de overlegvergadering nader van gedachten wisselen over de vraag: "Hoe wordt de samenwerking tussen gemeenten en de WIL en UWT vorm gegeven bij de voorbereiding en implementatie van de wet WAMS (Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein)? Wordt daarbij in samenhang gekeken naar de twee andere gevraagde samenwerkingen en afstemming? Wie heeft de regie?"

De CRWIL maakt zich zorgen over de toenemende versnippering in regie en verantwoordelijkheden. Voor cliënten is het van belang dat zij één aanspreekpunt hebben en geen belemmeringen ondervinden door interne afstemmingsproblemen, verschillen in werkwijzen en regelingen en gedoe over wie waarover de regie heeft!

Punt I. Klantvolumes.

Hier is letterlijk overgenomen hetgeen bij het advies over Begrotingswijziging 1 van 2023 is geschreven onder punt 3.

Gemist wordt dat in de Oogst van het KDR van 5 oktober 2022 staat dat bij volumestijging geen gebruik meer zal worden gemaakt van het crisesregiem. Bij de voorwaarden staat dat het DB in samenwerking met het AB het vertrouwen krijgt om 'met maatwerk keuzes te maken over aantrekken van personeel of het (tijdelijk) inperken van de dienstverlening'.

De CRWIL is er tegen dat de dienstverlening wordt ingeperkt!

Een combinatie van tijdelijke inhuur en op termijn het inrichten van een permanent flex-team binnen de aangepaste sterkte (als alternatief voor het crisesregiem) is naar het oordeel van de CRWIL de beste oplossing. Hiermee kunnen ook ander knelpunten als hoog ziekteverzuim en tijd nemende vacaturevervulling worden opgelost. Inperking van de dienstverlening kan dan worden voorkomen. Het zou goed zijn als hiervoor een structurele aanpassing in de begroting wordt opgenomen. In de Oogst van het KDR van 5 okt. Wordt daar ook ruimte voor gegeven. Bij versterking van de arbeidsmarktpositie van de WIL staat.

"Er is oog voor de gevolgen voor het personeel van WIL en daarmee voor de dienstverlening aan inwoners. Over het algemeen dient de inzet van personeel om de kwaliteit en omvang van de dienstverlening te garanderen. Indien de basisdienstverlening in het gedrang komt, is een groot deel van de aanwezigen van mening dat WIL enige ruimte moet hebben om hier (vooraf) op te schakelen."

5. Blz. 5. WIL Interne ontwikkelingen.

Personeelsbezetting, inzet HR en ICT, de punten J,K en L.

WIL komt op een punt waarbij bij het niveau en de kwaliteit van de dienstverlening kwetsbaarheden kunnen ontstaan. WIL geeft aan hiervoor tijdig investeringen te willen doen om deze te voorkomen. De CRWIL gaat er van uit dat gemeenten de kwetsbaarheden onderkennen en passende faciliteiten verstrekken.

Zie ook het advies bij begrotingswijziging 1 van 2023. Punt 5.

6. Algemeen. Evenals bij het advies op de begrotingswijziging 1 van 2023 wil de CRWIL een pleidooi houden voor jongeren met een lichte arbeidsbeperking die niet zijn geregistreerd. De CRWIL is het eens met de prioritering van en het blijven investeren in de participatie van kwetsbare groepen. Met name mensen in beschut werk en mensen die een baangarantie nodig hebben. Daarnaast vraagt de CRWIL aandacht voor de groeiende groep jongeren met een lichte arbeidsbeperking die niet zijn geregistreerd. Zij vallen buiten de boot en behoeven wel inzet van gemeenten en WIL.

7. Financiële paragraaf. Geen opmerkingen.

De CRWIL heeft dit advies in het overleg van 18 januari 2023 met u besproken en met enkele aanpassingen hiermee het definitief opgesteld.

Met vriendelijke groet,

Namens de CRWIL, Lennard de Kok secretaris CRWIL

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lennard de Kok', is shown on a light-colored background. The signature is stylized and written in a cursive script.